

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ *Αγίων Τριών Ιεραρχών (30 Ιανουαρίου)*

Οι τρεις Ιεράρχες αγωνιστές της ελευθερίας

Η ανθρώπινη ιστορία είναι γεμάτη από τους αγώνες των ανθρώπων για την κατάκτηση της ελευθερίας. Και όσο θα περίμενε κανείς, με την εξέλιξη των κοινωνιών, με την άνοδο του πολιτιστικού επιπέδου, η ελευθερία του προσώπου να είναι γεγονός αυτονόητο και μέγεθος συνεχώς βελτιούμενο, η σύγχρονη ιστορία αποκαλύπτει μια άλλη πραγματικότητα. Η αλήθεια είναι πως ο ίδιος ο άνθρωπος γίνεται συχνά δέσμιος των επιλογών του, ενώ πάλι καθίσταται δεσμώτης του συνανθρώπου του, αλλά και του ίδιου του εαυτού του σε πνευματικό, ιδεολογικό και ηθικό επίπεδο.

Οι Τρεις Ιεράρχες, τη μνήμη των οποίων γιορτάζει σήμερα η Αγία μας Εκκλησία, υπήρξαν πρότυπα και αγωνιστές για την κατάκτηση της ελευθερίας στην εποχή τους, καθιστώντας τον εαυτό τους παράδειγμα διαχρονικό. Ο αγώνας τους είχε τρεις συγκεκριμένες κατευθύνσεις: τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη διανοητική και την πνευματική ελευθερία. Αδούλωτες προσωπικότητες και οι τρεις αγωνίστηκαν για αυτές τις ελευθερίες που, αν δεν συνυπάρχουν, ο άνθρωπος δεν είναι αληθινά ελεύθερος.

Είναι γνωστοί οι αγώνες του Ιερού Χρυσοστόμου για την αποδέσμευση των πτωχών τάξεων που καταπιέζονταν από τους πλουσίους, αλλά και οι αγώνες του για την κατάργηση της δουλείας. Επίσης, αγωνίστηκε για την προάσπιση των λαϊκών συμφερόντων, όταν ο λαός της Αντιόχειας ξεσηκώθηκε κατά του αυτοκράτορα, διαμαρτυρούμενος για τους δυσβάστακτους φόρους. Σε παρόμοιους, επίσης, αγώνες για την κοινωνική δικαιοσύνη αναλώθηκε και ο Μέγας Βασίλειος.

Οι Τρεις Ιεράρχες ήταν αδούλωτοι και διανοητικά. Το μυαλό τους γνώριζε πολλά, κατείχαν γνώσεις που θα ζήλευαν πολλοί άνθρωποι του πνεύματος της εποχής μας. Παρόλα αυτά, όμως, δε δέσμευσαν την ύπαρξή τους στα δεσμά της ανθρώπινης γνώσης, αλλά την απελευθέρωσαν στο πέλαγος της γνώσης του Θεού και της αλήθειας που απορρέει από αυτή την γνώση. Και το έκαναν αυτό, διδάσκοντας ότι η ανθρώπινη γνώση είναι πεπερασμένη και μπορεί να καταστεί καταστροφική για τον άνθρωπο, αν υπερεκτιμηθεί και αγνοήσει την παρουσία και το θέλημα του Θεού.

Προπαντός, όμως, οι τρεις Καππαδόκες αγωνίστηκαν για την ελευθερία του πνεύματος, δεν υποτάσσονταν στην τυραννία των παθών, ούτε στην τυραννία των ανθρώπων. Είναι γνωστός ο διάλογος του Μεγάλου Βασιλείου με τον αιρετικό Μόδεστο. Όταν εκείνος απαίτησε ο Ιεράρχης να ασπαστεί την αίρεσή του και απείλησε με

φυλάκιση, εξορία και θανάτωση, σε περίπτωση αρνήσεως, εκείνος αγνόησε όλες τις απειλές, αναγνωρίζοντας την απόλυτη εξουσία του Θεού και μόνο στη ζωή του.

Ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, επίσης, πολεμήθηκε όσο λίγοι από το πολιτικό κατεστημένο της εποχής του, από τα ανάκτορα, τους πλουσίους, από μικρόψυχους κληρικούς, που κατάφεραν, τελικά, τη φυσική του εξόντωση. Δεν κατάφεραν, όμως, ποτέ να καταπνίξουν τον αγώνα του για την προάσπιση της αλήθειας και τα δικαιώματα του λαού. Οι τρεις μέγιστοι Πατέρες της Εκκλησίας έμειναν ελεύθεροι, δε σκλαβώθηκαν σε ανθρώπους, ούτε υποτάχθηκαν στο χρόνο και στη λήθη. Παρέμειναν αιώνιοι. Πέρασαν στην αιώνια ζωή και οι μορφές τους παρέμειναν αιώνιες, αξεπέραστα πρότυπα.

Εμείς οι άνθρωποι πλαστήκαμε για να είμαστε ελεύθεροι, γενναίοι στο φρόνημα, να λέμε «όχι» στη λαίλαπα του κακού και της διαφθοράς. Οι Τρεις Ιεράρχες, ο Μέγας Βασίλειος, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος και ο Γρηγόριος ο Θεολόγος, χάραξαν γραμμή ζωής προς την κατεύθυνση αυτή. Ας την ακολουθήσουμε και να είμαστε σίγουροι πως η ζωή μας θα λάβει νόημα υψηλό και πνευματικό. ΑΜΗΝ !

Αρχιμ. Ε.Ο.